

[Fr. Dalgaard.]

Jeg vil jo tro, at der maa en vis Skala-beregning til for de Tilskud eller Laan, der skal gives til saadanne kulturelle Formaal, alt efter som det er større eller mindre Omraader eller Bebyggelsesforhold, som der er Tale om. Men det kan man jo se paa i Udvalget.

Begge de to Udvalg har udtalt nogen Betænkighed ved den gældende Form for Kommunernes Kautionsgaranti for en Del af Statslaanet, og Regeringen har i Lovforslaget i nogen Grad fulgt begge Udvalgene, men jeg vil tro, at man i Folketingsudvalget yderligere maa se paa hele Spørgsmaalet om Kommunekaution, fordi det er min Opfattelse, at man i hvert Fald adskillige Steder ude i Landet er noget betænkelig ved fra Kommunernes Side at være med til at støtte det sociale Byggeri, fordi man er bange for den for høje Kommunekaution. Jeg tror, at man i Udvalget vil kunne finde en hensigtsmæssig Form for denne Kaution.

Et andet vigtigt Omraade, hvor der er Forskelligheder mellem de to Udvalg, er med Hensyn til Stillingen til de børnerige Familier. Begge Udvalg regner naturligvis med, at man fortsætter den Linie, der blev paabegyndt ved Lovgivningen af 1938, hvorefter de børnerige Familier faar en særlig Støtte ved Lempelser i deres Husleje. Medens det Dahlgaardske Udvalg og altsaa ogsaa Regeringsforslaget fortsætter med saa nogenlunde de samme Tilskud — der er nogen Forbedring — og stiller i Udsigt, at man maa drøfte Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal regne, at Børnerigdommen begynder ikke ved de 3, men maaske allerede ved 2 Børn, medens dette Udvalg altsaa tager Stilling til 2-Børnssystemet paa denne Maade, saa tager det Bjerregaardske Udvalg Skridtet fuldt ud og siger, at man maa støtte Familierne med Børn, allerede naar de har 2 Børn. Hvorvidt dette Princip er rigtigt, skal jeg ikke udtale mig om her. Jeg tror, at man i Udvalget maa se nærmere derpaa. Men een Ting er i hvert Fald givet, og det er, at med det System, man har nu, hvor Støtten først indtræder, naar der er 3 Børn, virker det meget haardere, naar Betingelserne for at oppebære Støtten falder bort, maaske paa Grund af at et af Børnene naar den Alder, normalt 16 Aar, hvorefter der ikke længere kan beregnes Støtte for et saadant Barn, og i saa Fald falder altsaa hele Tilskuddet bort med det samme. Det er i hvert Fald uheldigt. Jeg vil tro, at man maa kunne finde en Form, med en vis Aftrapning, saaledes at Familier, som har

oppebaaret Støtte som børnerige, dog maa ske for en Tid bevarer en Støtte, selv naar de ikke længere er børnerige i Lovens Forstand.

Det Bjerregaardske Forslag er endvidere inde paa Tanken om at udvide Støtten til de børnerige Familier til ogsaa at omfatte Andel i Varmeudgifterne. Jeg skal erkende, at Varmeudgifterne navnlig i Centralvarmееjendomme kan virke tyngende paa en mindrebemidlet Families Budget, og at der kan være Anledning til i hvert Fald at se paa de Forslag, som herom foreligger fra det Bjerregaardske Udvalg.

I denne Forbindelse vil jeg gerne gøre en enkelt Bemærkning om selve Antallet af Værelser. For de børnerige Familiers Vedkommende er den nuværende Lovgivning jo indrettet saadan, at Støtte kun kan gives, naar en børnerig Familie faar mindst 2 Værelser med Kammer. I Bemærkningerne til Lovforslaget siges der, at man maa regne med, at der til Familier med flere end 3 Børn i det kommende Byggeri bør være større Lejligheder end Lejligheder paa 2 Værelser med Kammer. Jeg er ikke uenig i de Bemærkninger, som gøres til denne Side af Sagen. Spørgsmaalet er kun, hvordan man tilvejebringer de rigtige Lokaler til de børnerige Familier, men dette Problem rækker i øvrigt efter min Mening langt videre. Enhver, der har fulgt Boligproblemet i de sidste 10—15 Aar, vil vide, at der har staaet et stort Gny om de 2 Værelsers Lejligheder, hvad enten der er Tale om børnerige eller ikke børnerige Familier, og man har fordømt denne Byggemaade og har sagt, at det er forkert, at baade de byggende og det offentlige tolererer, at der bygges saa mange 2 Værelsers Lejligheder. Det er muligt, at man kan sige dette, men i Kritikken af denne Byggemaade tages der efter min Mening ikke Hensyn til de faktisk foreliggende Forhold.

Jeg har selv i mange Aar haft med Byggeri at gøre og i de senere Aar haft med den direkte daglige Ledelse af et større Boligselskab at gøre, og for mig er det ganske givet, at naar de byggende Selskaber, og i øvrigt ogsaa de byggende private, har bygget saa mange smaa Lejligheder, som Tilfældet er — 70 pCt. af samtlige Lejligheder i Byerne er 2 eller 3 Værelsers Lejligheder, og de 2 Værelsers Lejligheder omfatter ca. Halvdelen af samtlige Lejligheder —, er det simpelt hen, fordi Efterspørgselen efter de 2 Værelsers Lejligheder er saa stor. Hvis man har prøvet paa at bygge en større Type, har man mødt en vis Modstand hos de lejlighedssøgende, simpelt hen fordi mange i de